20 številka. Ljubljana, v torek 26. januvarja 1904. XXXVII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod" telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. „Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Uveljavljenje reservatne naredbe vojnega ministrstva?

V vodilnih avstrijskih krogih se je jelo jasniti, dokaz tega je reservatna naredba glede znanja polkovnih jezikov vojnega ministrstva z dne 19 novembra pret. leta, katero je dal vojni minister Pitreich prečitati 12 t m. v seji avstrijske delegacije. Ta naredba je gotovo vsakogar, kateri je imel le količkaj prilike, se seznaniti z mišljenjem in čustvovanjem v odločujočih armadnih krogih, živo presenetila. Saj je pač znano, da so se doslej baš višji vojaški dostojanstveniki krčevito oklepali načela, da mora Avstrija biti nemška država in da je njen spas v vstrajni germanizaciji drugih nenemških narodov. Držeč se tega načela, se je čestokrat gledalo bolj nato, da se nenemško moštvo v armadi za časa službene dobe germanizuje, nego se strokovno vojaško izvežba. In to je bili velika napaka, pod katero pa je najhujše trpela armada sama. Slovanski poslanci so že večkrat opozarjali vodilne kroge na to zlo in zahtevali, da se v interesu avstrijske vojske same naj krene na drugo pot in naj se tudi v vojski jame računati z narodnostnim momentom, to je z načelom, da je Avstrija raznorodna država. Toda vse je bilo zaman, povsodi so našli le gluha ušesa!

Ako se torej upošteva to razpoloženje v vojaških krogih, mora se imenovati reservatna naredba vojnega ministrstva naravnost presenetljiva, to tembolj, ker se je izdala takorekoč »motu proprio«, brez tuje inicijative. To je gotovo vesel pojav, da si celo v armadi pridobivajo tal ideje, da se v Avstriji vsepovsodi, torej tudi v armadi mora računati z narodnostnim momentom, in v veliko zadoščenje je, da se je v tem oziru jelo daniti celo v krogih, ki so se doslej smatrali za docela nedostopne za takšna načela. Torej vojno ministrstvo se je — seveda pod pritiskom dejanskih razmer — dokopalo do pametnih nazorov; zato je tem sramotneje, da se vsepovsodi drugodi v Avstriji teptajo ta načela, dasi imajo povsodi — izvzemši edino armado — zakonito moč. Koliko se v naših uradih in šolah upošteva slovenski jezik, je znano. Ako se bo to zapostavljanje slovenskega jezika nadaljevalo, zna priti čas, da se bo slovenščina v vojski, kjer je armadni jezik nemški, bolj upoštevala in vživala večji ugled, kakor v javnih uradih in šolah! Ali ni to ironija, da tirajo nenemške jezike iz uradov in šol, v armadi pa jim jamejo priznavati veljavnost?

Reservatna naredba ministra Pitreicha določa, kakor je znano, da mora vsak častnik in kadet znati takozvani polkovni jezik dotičnega polka, pri katerem služi. Ako oficirji doslej tega jezika niso vešči, se ga morajo naučiti v teku treh let. Za učenje teh jezikov se imajo osnovati posebni jezikovni kurzi; te mora obiskovati vsak častnik, ki ne zna polkovnega jezika in mora položiti izpit iz tega jezika, čim je dovršil ta kurz. Višja vojaška oblast pa se ima vsako spomlad prepričati, dali se izpolnjuje ta naredba in ako so se oficirji v polni meri priučili polkovnega jezika. Zanimivo je, kako vojno ministrstvo svojo naredbo utemeljuje. Pravi, da je za racionalno izobrazbo vojaka znanje njegovega jezika neobhodno potrebno; prav dragoceno je tudi priznanje, da si vojak za časa svojega službovanja ne more pridobiti zadostnega znanja nemškega jezika, vsled česar se ne more izvežbati tako, kakor bi bilo potrebno, ako se poučuje samo v njemu nerazumljivem nemškem jeziku. To je pač nepobitna resnica in želeti bi bilo, da bi si ta pedagogični aksiom že enkrat tudi osvojila naša učna uprava in se v tem oziru ne dala osramotiti od reakcijonarne vojaške oblasti! Naredba dalje dovoljuje, da se sme moštvo pri javljenju poslu**ževati svojega maternega jezika in da smejo častniki pri nagovorih na vojake rabiti polkovni jezik, to je jezik pretežne večine moštva.**

Dasi ta naredba ni baš dalekosežna, vendar je velikega pomena, ker je dokaz, da so celo v armadi jeli pometati z zastarelimi principi, kakor da bi bil nemški jezik edino zveličevalen za Avstrijo. Vsekakor je ta naredba precejšnja koncesija narodnim stremljenjem! Vprašanje je samo, ako se bo tudi dejansko uveljavila in ako se bodo tudi njene določbe izpolnjevale in izvrševale! Kaže se, da ima v to vojno ministrstvo resno voljo. Kakor se namreč poroča iz Prage, je korno poveljstvo 8. voja že izdalo strikten ukaz glede znanja češkega jezika in zapovedalo, da se ga imajo vsi oficirji nemudoma naučiti. No, na Češkem to pač ne bo provzročalo velikih težkoč, saj je le malo oficirjev, ki bi ne bili vešči češčine. Pri nas bo to veliko težavneje! Koliko častnikov pa zna pri naših polkih slovenski? Sicer pa, kdo je nam porok, ako velja omenjena reservatna naredba tudi za slovenske polke in če velja, ako se bode tudi striktno izvrševala in izpolnjevala!? Vsekakor se tega trdno nadejamo in pričakujemo, da bo tudi korno poveljstvo 3. voja izdalo v najkrajšem času enak ukaz, kakor poveljstvo v Pragi! S tem bomo mi Slovenci mnogo pridobili!

Naši slovenski vojaki se ne bodo več mučili z nepotrebnim vbijanjem nemškega jezika v glavo in kar je glavno — ne bodo več izgubljali spoštovanja do rodnega slovenskega jezika v toliki meri, kakor se je — žal — doslej čestokrat zgodilo.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 25 januvarja. Proračunski odsek je sprejel proračune skupnega finančnega ministrstva, najvišjega sodnega dvora in zaključne račune.

Del. Sylvester je urgiral polaganje računov o takozvanih centralnih aktivah, kakor je to sklenila delegacija lani v posebni resoluciji.

Drž. finančni minister baron Burian je izjavil, da ni opravičen razlagati o skupnih aktivah, ako mu ne naročita tega obestranski vladi. Bosanski upravi se je dalo iz skupnih aktiv več posojila za gradbo železnic. Iz tega posojila še dolgujeta Bosna in Hercegovina skupni vladi 36 628 K nasprotno pa imata še tirjati od skupnega finančnega ministrstva 10,000 000 K za obrestovanje in amortizacijo.

Predsednik najvišjega sodnega dvora, pl. Plener, je razlagal, zakaj se skupne aktive dosedaj še niso uredile. Sicer pa so te aktive, ki obstoje iz takozvanih blagajniških preostankov in skupnih depozit, dandanes že uprav neznatne.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 25. januvarja. V proračunski debati zunanjega ministrstva je več delegatov povdarjalo, da ni dopustno s § 14. obnoviti carinske in trgovinske zveze in carinskih in trgovinskih pogodeb. Sedaj je tudi minister grof Goluchowski pritrdil mnenju, da se morejo omenjene zadeve zakonito urediti le parlamentarnim potom. Zato je začela tudi vlada iskati stika s strankami, naj bi se obstrukcija izločila. Še ta teden se pokaže, ali se ta vladna akcija posreči.

Za češko-nemško spravo.

Brno, 25. januvarja. Stalni deželnozborski odsek 21 članov, kateremu je deželni zbor poveril ureditev perečih dnevnih vprašanj, pred vsem spravno akcjo med Čehi in Nemci na Moravskem, je imel danes svojo prvo sejo. Izvolili so se trije pododseki, in sicer za volilno reformo, za kurije in za šolstvo. Med predlogi, ki so se izročili tem odsekom so tudi: sprememba deželnega reda in deželnozborskega volilnega reda, ednakopravnost obeh deželnih jezikov v notranji in zunanji službi pri deželnem odboru, ustanovitev nemškega in češkega vseučilišča, ločitev deželnega šolskega sveta v dve narodni sekciji in delitev okrajnih šolskih svetov po narodnih skupinah, ustanovitev šol za manjšine.

Dr. Ružević — odložil svoj mandat.

Zader, 25. januvarja. Iz Starigrada se poroča, da je deželni poslanec dr. Ružević odložil svoj mandat. Vzroki za ta korak še niso znani, najbrže pa so v zvezi s krizo v dalmatinskem deželnem odboru. Kakor je znano, je pred kratkim tudi dr. I. Smodlaka odložil svoj mandat kot poslanec in deželni odbornik. Že takrat se je zatrjevalo, da namerava dr. Ružević isto storiti. Toda ta vest se je pozneje dementirala. Kakor se pa sedaj kaže, pa je le bila utemeljena. Iz vsega tega se pa mora sklepati da v dalmatinskem deželnem odboru ne vladajo baš zdrave razmere.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 25. januvarja. Današnje seje se je udeležil zopet posl. Grga Tuškan, ki je bil za 15 sej izključen Saboru je došlo več peticij, med temi tudi prošnja mesta Varaždina za ustanovitev domobranske kadetne šole in več resolucij raznih ljudskih shodov.

Na dnevnem redu današnje seje je bilo poročilo proračunskega odbora za avtonomni budget za leto 1904. Poročilo je čital zapisnikar dr. Šobat. Nato je utemeljeval to poročilo izvestitelj dr. Egersdorfer. V svojem govoru je naglašal, da je v letošnjem proračunu izkazanih 19 milijonov kron dohodkov, kolikor jih Hrvatska že od leta 1891. sem ni imela Kon-

LISTEK.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

XI.

Narodova duša ne umrje nikdar in ne pozabi nikdar. Samo časa je treba in toplote, zraka in solnca, da se vzbudi. Maršal Marmont je skrbel, da se je čistil zrak in da so mogli solnčni žarki posijati v slovenske duše.

Šumelo je po celi Kranjski deželi, ko je maršal Marmont odprl vse učilnice slovenskemu jeziku in zašumelo je še močnejše, ko je izrekel krilate besede: »Slovencem je treba zemlje« ter takoj začel svoje besede preminjati v dejanja. Marmont je sekvestriral vsa posestva malteškega reda in nemškega viteškega reda, da jih razproda kmetom. Lepa in obširna so bila ta posestva. To zemljo je v potu svojega obraza obdeloval slovenski kmet, pri tem delu je gineval in umiral, sadove njegovega napora pa so lahkomiselno zapravljali tuji plemenitaši. Šumelo je tudi po deželi, ko je Marmont pregnal iz Ljubljane usmiljene brate, češ, da je dolžnost občine, skrbeti za svoje bolnike in za svoje siromake, nedopustno pa je, da se smrtne ure bolnih ljudi izrabljajo v sebične namene. In šumelo je, ko je odpravil kapitelj v Novem mestu češ, da naj mladi ljudje delajo, ne pa brez dela vživajo lepe dohodke, in ko je pregnal iz Ljubljane kapucine, ter kapucinski samostan v sedanji Zvezdi premenil v topničarsko vojašnico.

Narodova duša se je začela buditi. Obšlo jo je neko tajinstveno hrepenenjo. Stare, tihe nade so vstajale iz grobov in vstajali so spomini na nekdanjo nezavisnost, spomini na turške vojne, na kmetske vstaje, na verske boje in na vse zlo, ki je prišlo iz Gradca in z Dunaja. Le počasi, le jako počasi se je budila narodova duša, ali toliko vendar, da je mogla pojmiti novo dobo in se razgreti v želji, naj bi se nikdar več ne vrnili prejšnji časi. Od mesta do mesta, od kraja v kraj je šla ta želja in izražala se je na kratko z besedami: Svojega kralja hočemo — Marmont bodi naš kralj.

Ali kadar je legel mrak na zemljo, tedaj so zapuščale svoja skrivališča črne prikazni in delale naklepe, kako bi se dalo vse prevreči in ves narod in vso deželo spraviti v staro sužnost. Duhovščini se je tožilo po reakciji. Nove razmere ji niso bile ugodne in želela je, naj bi prišla Ilirija zopet pod oblast habsburškega cesarja Franca, pod čigar vlado je duhovščini in plemstvu tako bujno cvetela pšenica. V varnem mraku izpovednic je duhovščina z malimi izjemami previdno, a vztrajno in dosledno, ščuvala proti novim razmeram in zastrupljala srca vernih ljudi. Narodova duša pa se je vzlic temu budila, a šlo je počasi, jako počasi.

Dunaj ni niti trenotek izgubil upanja, da dobi slej ali prej Ilirijo zopet v roke. Tudi ko se je bil Napoleon poročil s hčerjo cesarja Franca, je dunajska vlada posvečevala vso pozornost Iliriji in po svojih agentih vzpodbujala duhovščino, naj ostane cesarju Francu zvesta in naj ščiti in varuje habsburške koristi, za kar dobi o svojem času bogato plačilo.

Marmont in njegovi organi so pač vedeli, da se mude v deželi avstrijski agentje in vohuni in da duhovščina ljudstvo ščuje, to se je pokazalo pri obravnavi proti onim kmetom, ki so ubili kapitana Boissaca, tajnika Vernazza in več francoski oficirjev in vojakov. Vojno sodišče pod predsedstvom polkovnika barona Rousellea je te kmete obsodilo na smrt in jih dalo ob zidu ljubljanskega pokopališča vstreliti. Onih, ki sta ta napad provzročila, župnika pri Sv. Ožbaldu in mežnarja-učitelja pa ni mogla kaznovati, ker sta bila zbežala čez avstrijsko mejo.

Policijski komisar Toussaint se je zaman trudil, da bi prišel na sled, odkod izvira skrivna agitacija proti Francozom in kateri duhovniki jo vodijo. Tudi avstrijskih agentov ni mogel zaslediti. Česar se ni posrečilo njemu, to se je posrečilo Andreju Kopitarju. Odkar je bil na slavnosti pri maršalu Marmontu govoril z baronico Cojzovo, je posvečeval grofu de Lavalu največjo pozornost. Zvedeti je hotel, kako je razmerje med tem tujcem in med baronico Cojzovo, in kar si je Kopitar vtepel v glavo, tega ni opustil. Bil je grofu de Lavalu takorekoč noč in dan za petami in je redno vsak večer, čim se je stemnilo, stal pred Cojzovo hišo na straži.

Žiga baron Cojz, ki vsled bolezni ni mogel nikdar zapustiti svoje hiše, je bil gostoljuben mož. V njegovo hišo je prihajalo vedno mnogo ljudi, a Kopitar je znal kmalu razločevati, kateri so nevarni in sumljivi in kateri ne. Že za malo časa je začel kombinirati, da je bil morda vendar v zmoti, ko je imel baronico Cojzovo na sumu, da ima ljubavno razmerje z grofom de Lavalom. Kakor pa ga je to veselilo, tako ga je mučila strašna slutnja, da je baronica za hrbtom svojega, Francozom in narodnemu gibanju jako naklonjenega strica zapletena v nevarno zaroto. In čim dlje je Kopitar nadzoroval Cojzovo hišo in grofa de Lavala, toliko bolj se je v njem utrdil ta sum. V gotovost pa se je spremenil, ko je videl nekega večera, da so skrivaj šli v Cojzovo hišo grof de Laval, bivši oskrbnik nemškega viteškega reda in dva duhovnika, ki sta bila znana kot fanatika in reakcijonarca.

Tedaj pa je Andrej Kopitar sklenil, da razkrije to zaroto Ni mu bilo toliko za zaroto samo, kakor za to, da onemogoči grofa de Lavala. Ali obvarovati je hotel tudi baronico Cojzovo, njo pred vsem, kajti nje-

sumni davki in davki na pijače so se nižje preliminirali, dasi so dohodki vedno višji. Proračun se namreč sestavlja na podlagi budgeta prejšnjih treh let. Posebno je narasel davek na špirit in vino, dočim dohodki na pivo, ki se uvaža iz Avstrije, pada. Takisto so se znižali tudi dohodki državnih posestev. Tudi dohodki soli so nižje preliminirani, dasi kažejo naraščajočo tendenco. Kar se tiče potrebščin, so nekateri takšni izdatki, ki se redno prekoračijo, in to so sabor, zdravstvo, narodni zavodi in šolske zgradbe. Višja tangenta se porabi za pokritje teh prekoračenih postavk Letošnji proračun je najvišji od vseh dosedanjih. Še nikoli se ni moglo toliko zadovoljiti potrebam Hrvatske, kakor v tem letu. To je utešljiv pojav, vsled česar je treba proračunsko poročilo priporočati, da se sprejme. Za izvestiteljem je govoril podban dr. Šumanović, ki je v daljšem govoru razložil in pojasnil proračun točko za točko. Ker je bil dnevni red izcrpan, so sledile interpelacije. Dr. Vrbanić je interpeliral o dohodninskem davku, dr. Mile Starčević o nerednostih v občinski upravi Vodjinci, dr. Vinković o krvoprelitju v Kunovcu in dr. Harambašić o izgredih v belovarski županiji. O zadnjih interpelacijah se bo razpravljalo v prihodnji seji, ki bo jutri ob 10. uri dopoldne.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 25. januvarja. Državni zbor je nadaljeval debato o rekrutni predlogi. Proti je govoril posl. Molnar. Posl. Zboray (ljudska stranka), je predlagal, naj zbornica sklene, da tudi določitev armadnega jezika spada v področje državnega zbora.

Budimpešta, 25. januvarja. Ministrski predsednik grof Tisza se poda v sredo na Dunaj, kjer ga sprejme cesar v posebni avdijenci. V četrtek nastopi v državnem zboru, da pozove zadnjič obstrukcijo, naj zlepa dopusti rekrutno predlogo in proračunski provizorij, sicer mora preiti v brezobzirno ofenzivo proti obstrukciji.

Budimpešta, 25. januvarja. O potovanju grofa Tisze na Dunaj se pletejo raznovrstna ugibanja. Da se pripravlja nekaj posebnega, znači to, da predseduje grof Tisza pred svojim odpotovanjem ministrskemu svetu. Ako se obstrukcija ne uda njegovemu opominu, skliče se 1. februvarja delegacija, ki bo zborovala do 20. februvarja. Med tem časom državni zbor ne bo imel seje. Potem se spremeni poslovnik ter se rešijo državne potrebe, nakar se državni zbor razpusti. Nove volitve se vrše koncem aprila in začetkom maja. Za vse te odredbe ima grof Tisza že pooblastilo.

Budimpešta, 25. januvarja. Danes je umrl liberalni poslanec Jos. Molnar.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 24. januvarja. Turška vlada je obvestila poslaništva velesil, da so se v Ohridi in okolici že začeli vstaši pripravljati za nove nemire. Štiri bolgarske častnike pričakujejo, da prevzemo poveljstvo. Bolgarski metropolit v Ohridi nadaljuje podpihovanje. V njegovem poslopju je nakopičenega mnogo orožja.

Sofija, 24. januvarja. Zadnje obvestilo turške vlade na poslanike velesil je od začetka do konca popolnoma izmišljeno v kolikor se tiče oboroževanja Bolgarije. Prav ničesar vsega tega se ni zgodilo. Vse take turške pritožbe imajo namen, voditi velesile za nos, češ, da ne more izvršiti zahtevanih reform, ker ji to brani Bolgarija. Nadalje pa tudi na ta način prikriva svoje oboroževanje in svoj namen, Bolgarsko napasti.

Pruski deželni zbor.

Berolin, 25. januarja. V današnji seji je izjavil minister notranjih zadev baron Hammerstein: »Postopali bodemo s popolno odločnostjo zoper politične samosvoje težnje Poljakov ter ohranili nemško vlado v Poznanju. To velja tudi o Zg. Šleziji.«

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 25. januvarja. Mesto Okahandja imajo še vedno divjaki v oblasti. Vsi poskusi mesto osvoboditi, so se izjalovili nemškim četam. Pri naselbini »Hoffnung« se je vršila dne 15. t. m. mala bitka. Padel je eden rezervni častnik, eden podčastnik in šest mož Hererójі so umorili pet nemških naseljencev z ženami in otroci vred. Proti Windhoeku koraka pet oddelkov Hererójev.

Rusko-japonski konflikt.

London, 25. januvarja. Položaj v vzhodni Aziji se od včeraj zopet smatra za zelo resnega. Govori se, da je priplul že večji oddelek Japoncev v Korejo.

London, 25. januvarja. V Či Fu so napadli kitajski roparji rusko vojaštvo na železnici ter ubili štiri vojake. Rusi so vjeli deset roparjev, ki se najbrže usmrtijo.

London, 25. januvarja. V Tokiu so zaprli tolmača pri ruskem poslaništvu zaradi vohunstva.

Pariz 25. januvarja. V Vladivostoku so uprizorili baje ruski vojaki velike izgrede proti Japoncem ter posiljevali žene in deklice. Izgredi so trajali ves dan, ne da bi bile mogle oblasti jih ustaviti.

Peterburg, 25. januvarja. Finančno ministrstvo je nakazalo nadaljni kredit 9 milijonov rubljev za mobilizacijo v Aziji. Trije milijoni so se takoj poslali namestniku admiralu Aleksejevu.

London, 25. januvarja. Rusko vojaštvo v vzhodni Aziji je prepričano, da se odloči v dveh ali treh dneh bo li vojna ali ne. Japonska nastopi koncem tega tedna odločno, najsi se glasi ruski odgovor kakorkoli. Svoji novi križarki namerava že te dni odposlati proti Nagasakiju, s čemer je vojna takorekoč napovedana.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. januvarja.

— **Naši duhovniki** steknili so novo sredstvo, sesati vrlemu in dobremu ljudstvu denar iz žepa. Kaplanški postali so sedaj agenti „Slovenčevega“ upravništva. Povsod po deželi usiljujejo kmetu „Slovenca“. Posebno škofjeloški kaplan ne opravlja sedaj drugega posla, nego da lazi od koče do koče, ter prigovarja kmetom, da naj se naroče na škofov list. Samo ob sebi je umevno, da pri tem ta tonzurirani pobič na vse pretege na naš list zabavlja, kakor da bi imeli v vsaki kmečki bajti loške fare svojega naročnika. Slobodno mu, nam je to dokaz, da se blagoslovljena žaba našega lista boji, in da le zategadelj proti njemu reglja. Vsiljuje pa „Slovenca“, da kar vse poka. S kmeti „gliha“, kakor bi na sejmišču stare cunje prodajal. Najprvo hoče imeti 10, potem 8, in 6 gld., končno pa prepusti „Slovenca“ tudi za pet goldinarjev, če ni drugače. In res je pridobil par najzabitejših kmetov, ki so vsled kaplanovega prigovarjanja postali „Slovenčevi“ naročniki-petakarji! Večina kmetov pa je sprevidela, da roba, ki se tako po ceni usiljuje, ne mora biti dobra. In res ni dobra!

— **Čuvajte se liguorjancev.** Razmere nanesejo včasih, da želi ta ali oni, naj bi kaka stvar ne prišla v liste. In če je stvar privatnega značaja, je navada, da uredništva taki želji ustrezajo. Ali občinstvo mora biti previdno — glede »Slovenca«. Zgodilo se je, da je bilo uredništvo »Slovenca« naprošeno, naj iz gotovih razlogov ničesar ne poroča o afêri med nekim visokošolcem in nekim oficirjem. Dotični urednik je dal besedo, da ne pride ničesar v list in potem zaupno vprašal, kaj je na dotični stvari. In ko je bil informiran, se je vsedel in spisal notico ter jo obelodanil v »Slovencu«, potem pa po liguorijansko zatrjeval, da je notica prišla v list, ne da bi on kaj vedel za to. Torej — pozor pred temi častnobesedniki!

— **Kaj jih veseli!** V zadnjem »Domoljubu« čitamo: »Zanimivo cerkveno darovanje. Pri Sv. Gregorju je Sv. Treh kraljev dan cerkveno darovanje za može in žene. Letos je bil obhod trajal dobrih pet minut; nanesli so čez 130 K samo belega denarja. Celih goldinarjev in kron skupaj je bilo več, kakor desetic, in samih srebrnih kronic več, kakor nikelnastih grošev. Bog poplačaj tako darežljivost«. — Kaj ni ginljivo to veselje svetogregorskega zakupnika blagoslovljene bisage? Samo belega denarja so ljudje nanesli, kar 130 K in to v petih minutah. Mož jih je bil tako vesel, da je sestavil celo statistiko, koliko je bilo goldinarjev in kronic in koliko desetic in grošev. In samega belega denarja so nanesli ljudje! Bakreni denar, krajcarji in ficki, je izginil in izginili so tudi stari knofi, katerih se je včasih pri »ofru« največ dobilo. Pa naj še kdo reče, da pri Sv. Gregorju vera peša. Če pa hočejo ljudje v drugih krajih, da jih »Domoljub« pohvali, naj pa posnemajo koštrune od Sv. Gregorja in naj pri ofru dajo veliko belega denarja, posebno goldinarjev in kronic, ker to naše božje namestnike najbolj veseli.

— **Ljubezen do svojega bližnjega** ni doma pri škofjeloškem župniku Šinkovcu. On zna sicer prav imenitno govoriti o katoliški ljubezni do svojega bližnjega, v praksi pa kaže, da je pri njem, kakor tudi pri drugih duhovnih bratih denar njih ljubezen. Drvar Osredkar v Škofji Loki je nenadoma umrl vsled notranje poškodbe. Gospodar, pri katerem je stanoval, mu je napravil sam brezplačno mrtvaško rakev. Osredkar je zapustil na rokah pohabljeno vdovo. Ta je šla k župniku Šinkovcu povedat, da ji je mož umrl, naj bi ga pokopali in mu zvonili. Župnik Šinkovec pa je rekel: „Ali imate denar? Drugače ne pokopljem. Če nimate, pa pojdite prosit okrog ljudi“. Vdova je res slušala „dober“ svet in naprosila 4 gld., katere je prinesla Šinkovcu. On je vzel denar. Sedaj šele je zvonilo siromaku z dvema zvonovoma kakor otroku. Na pokopališče pa so ga morali nesti brez spremstva duhovnika, šele potem na pokopališče je prišel duhovnik in v največji naglici opravil nagrobne molitve. Zares lep božji namestnik! Le za denar vse dela. Potem pa ta rejeni gospod Šinkovc hodi po shodih pridigovat o enaki in splošni volilni pravici, ko še po smrti ljudi deli v neenake. Kdor je revež, ga niti ne pokopljejo z duhovnom, če pa je bogat, mu pa vse mogoče ceremonije opravljajo po smrti. To vedite, da pojdejo siromaki ravno tako v nebeško kraljestvo, kakor bogatini, čeravno revežem nočete brez denarja zvoniti in jih pokopati In kadar bodete zopet pridigovali o ljubezni do bližnjega, bodemo, spominjajoč se na slučaj Osredkarja, rekli: Krščanska ljubezen do bližnjega pa taka!

— **Kapelan Pengóv v Kranju** — to je tisti, ki ima „mašino za piške delat“ — si kot koklja ni stekel posebnih lavorik. Vsled tega neuspeha je zapustil narodno-gospodarsko polje in vrgel se je v naročje politiki. Začel je pa uganjati politiko na najprimernejšem kraju, namreč kot katehet v šoli pri ljudskošolskih učenkah. Prejšnji teden je svaril deklice pred liberalnim časopisjem, pred „Narodom“ in „Gorenjcem“ in opozoril na ta način otroke, da so doma povpraševali po vzrokih in jeli stikati po pregovedanem sadu; včeraj pa se je znosil nad „Sokolom“ in se zadrl zlasti v žensko telovadbo, češ, da le **nepoštene deklice** hodijo telovadit. V onem razredu, kjer je Pengóv prodajal svoje neslane impertinence, je tudi več učenk — in to iz najboljših meščanskih rodovin — ki z dovoljenjem starišev in pod nadzorstvom pohajajo žensko telovadbo v sokolski telovadnici. Pengóv ve to prav dobro, a kljub temu se je osmelilo to predrzno kaplané imenovati dotične deklice — nepoštene! Bržčas misli ta čudni svetnik iz kranjskega farovža, da se po telovadnicah godé take reči, kakor po farovžih in v Marijinih družbah, kjer se pod krinko pobožnosti vrše čestokrat največje svinjarije. Če pa šolska oblast noče ali ne more ničesar ukreniti in sme že res vsak kapelan v šoli kozolce preobračati, no, potem bodo pa stariši že sami umeli braniti svoje otroke pred takimi in enakimi nesramnimi napadi, če ne v cerkvi, pa vsaj v šoli.

— **„Slovenski Sokol“** Včeraj se je vršil letni občni zbor našega telovadnega društva „Sokol“. Poročilo o tem sijajno obiskanem zboru prinesemo jutri. Danes naj omenimo samo najveselejši dogodek včerajšnega večera, namreč rojstvo najnovejšega slovenskega mesečnika „Slovenskega Sokola.“ Z veliko radostjo smo na zbor prihajajoči Sokoli pozdravljali svojega najmlajšega bratca. In z velikim, s sokolskim veseljem smo mu segali v roko, videč kako lično opravljen je stopil v navdušene sokolske vrste. Br. starosta dr. Ivan Tavčar pa mu je pri svojem nagovoru zaklical sokolski „Dobro došel“ in vse, vse je hitelo prebirati davno pričakovani — prvi slovenski sokolski list. „Rodila ga je živa potreba, vzbudile so ga v življenje glasne želje,“ pravi se na uvodni strani. In tako je! Naloga pa mu je, da širi umevanje sokolske misli v slovenskem narodu. Da hoče vestno vršiti svojo nalogo in postati prvi steber slovenske sokolske organizacije, za to porok nam je prvi broj s svojo strokovnjaško vsebino, s svojimi temeljitimi spisi! Posamič jih danes ne bodemo navajali. Ali eno našo željo naj izrečemo in povdarimo! In ta je: naj bi ravno z obilo, vsesplošno naročbo „Slovenskega Sokole“ mi Slovenci pokazali svojo sokolsko voljo in dokazali, kako mogočno med nami prodira in procvita — misel sokolska.

— **Katoliški župnik — priganjač dr. Stepischnegga.** Iz Šaleške doline. Te dni je bila pri sodišču v Celju razprava o veljavnosti neke zemljiškokupne pogodbe dveh kmetov iz gornjeponkovške fare pri Velenju. Neki posestnik je prodal svoje zemljišče, pozneje pa se spomnil, da je bil pri dogovoru pijan in ni hotel podpisati pismenega kontrakta. Kupec je tožil in »pijani« prodajalec je šel s tožbo k svojemu župniku Kuneju po svèt. Župnik ga pošlje k dru. Stepischneggu, ki je prodajalca tudi v pravdi branil z

---

govemu srcu ni bilo nobeno bitje na svetu tako milo, kakor ta ponosna, ekscentrična aristokratinja.

Kot stari znanec Cojzove rodovine je lahko prišel v hišo, kadar je hotel. Žiga Cojz je bil duhovitega moža vedno vesel in baronica ga je imela rada, ker je bil njej sorodne nature, sangviničen in ekscentričen, a čist in pošten kakor suho zlato.

Kopitar je hodil vedne samo popoldne v Cojzovo hišo; največkrat sta bila sama z baronico in muzicirala kar po več ur. Tudi dne 14. novembra 1810 sta baronica in Kopitar sedela sama v salonu. Kopitar je bil odložil vijolino, naslonil glavo ob roko in kakor zamaknen gledal baronici v obraz.

— Kaj me tako kritično opazujete, Kopitar? je z lahko ironijo vprašala baronica. Ali se Vam mar več ne dopadem?

— Nekaj skušam uganiti, a ne morem priti na jasno.

— Torej z ugankami se že ukvarjate? Siromak! No, povejte, kaj bi radi vedeli. Morda Vam grem lahko na roko pri rešitvi te uganke.

— Ah — Vi bi me še nalašč v zmoto speljali!

— Tako slabo mnenje imate o meni?

— Da!

Kopitar je šel parkrat po sobi gor in dol, baronica pa je postala nemirna, kakor bi jo bila obšla zla slutnja.

— Kopitar — jaz hočem vedeti, kaj imate? Govorite! Baronica je vstala in stopila tik pred Kopitarja.

— Na eno vprašanje mi odgovorite — je rekel Kopitar po kratkem premišljevanju s trdim glasom. Samo na eno vprašanje in povem Vam vse.

— Vprašajte!

— Ali je grof de Laval smel kdaj poljubiti baronico Cojzovo?

Baronici je šinila kri v glavo, njene oči so zažarele ali premagala se je in ponosno rekla:

— Nikdar! Zaklinjam se Vam pri spominu svoje matere. Ali mi verujete?

— Da, baronica.

— Zakaj ste me to sploh vprašali?

— Zato, ker upa grof de Laval, da postanete njegova žena. Sam je rekel Pelleueu, da Vas zasnubi —

— In Vi ste nanj ljubosumni! To vem že od onega večera pri generalnemu guvernerju. Ali — čemu si delate take skrbi?

Baronica je stopila k Kopitarju in mu položila roko na ramo. Tiho in ljubeznivo je rekla:

— Ko bi ne bilo med nama tacega brezna, ko bi jaz ne bila, kar sem, in ko bi Vi ne bili, kar ste — potem Andrej Kopitar, bi me nihče drugi ne dobil, kakor Vi. To sem Vam rekla že enkrat — pred leti — in to Vam povem tudi danes. Ali brezno, ki je med nama, se ne da premostiti —

— Vem, baronica, in nikar ne mislite, da si delam kacih nadej. Udal sem se v svojo usodo. Ko bi Vas danes snubil častivreden mož — jaz bi šel tiho svojo pot. Ali srce se mi krči bolesti, ko vidim, da lazi okrog Vas — avstrijski špijon.

Baronica se je tako prestrašila, da ni mogla ziniti besedice. Kopitar pa je neizprosno nadaljeval:

— Vem, baronica, kaki tajni sestanki se vrše pri Vas in kak namen imajo. Vem tudi, da je grof de Laval avstrijski vohun in da on posreduje med dunajsko vlado in med tukajšnjimi sovražniki francoskega gospodstva.

— Kdo Vam je to izdal? je vprašala baronica.

— Jaz sem to vse sam dognal. Drug ne ve še nihče o tem. Ko bi bil vedel, da občuje grof de Laval z Vami samo kot vohun, bi Vas bil pustil popolnoma v miru in bi Vam ne bil povedal nobene besede. Toda mislil sem, da je Vaš ljubimec, da ste se spozabili in postali njegova ljubica, mislil to tembolj, ker se je hvalil, da postanete njegova žena — in zato sem govoril.

— In kaj mislite storiti?

— Ničesar! Delajte, kar hočete, konspirirajte, kolikor hočete. Tudi grof de Laval je lahko brez skrbi — samo svojih oči naj ne povzdigne k Vam. Če bi Vas snubil, ga razkrinkam brez usmiljenja.

— Ali — jaz Vas ne razumem —

Kopitar se je vsedel poleg baronice in rekel mehko:

— Leta in leta Vas nosim v svojem srcu. In od leta do leta rase moja blazna, brezupna ljubezen. Sami ste rekli, da bi se ne odvrnili od mene, ko bi ne bil ubog, plebejski učitelj. Ali jaz sem, četudi ubog plebejec, vendar pošten človek in zato ne dopustim, da bi vohun, če je tudi aristokrat, smel le misliti na Vas. Tega moj ponos ne dopusti.

Baronica je sklonila glavo na prsa in se je zatopila v misli, medtem, ko je Kopitar stopil k oknu in nemo gledal na breg. Nakrat je zašumelo poleg njega. Baronica je stopila k njemu. Nekaj časa je tudi ona molče zrla skozi okno. Potem je nakrat rekla:

— Grof de Laval ne postane nikdar moj mož. Ko bi se drznil mi govoriti o ljubezni ali me zasnubiti, mu pokažem vrata. Ali ste zdaj zadovoljni z menoj?

Nekaj trenotkov je Kopitarja stresalo hrepenenje, da bi objel to dekle in je pritisnil na svoje srce. Vedel je zdaj, da se ne bi branila, čital je v njenih očeh koprnenje po njegovem poljubu ali premagal se je vendar. Molče je poljubil baronici roko, potem pa naglo segel po svojem klobuku.

— Z Bogom, baronica!

— Z Bogom, gospod Kopitar!

Na hodniku so se čuli trdi koraki — v sobi pa je baronica Cojzova naslonila glavo ob vrata in solze so ji rosile lice.

---

vspehom, da mora »pijani« prodajalec pogodbe se držati in seveda plačati stroške tožiteljevemu odvetniku in dr. Stepischneggu. Da župnik kmetu v taki, očividno nepošteni stvari daje svèt pravdati se in posebno, da katoliški župnik goni stranke k dru. Stepischneggu, — to je potuha nepravičnosti! Župniku Kuneju se pri tem seveda ni čuditi! On, ki ob pogrebih nalaga svojim hribovcem plačila po desetkrat višja, kakor mu je dovoljuje postava, — ki si daje za »dobre nauke« plačevati, ki tudi pri šolskih stavbah sebi kot načelniku krajnega šolskega sveta hoče dobiti »nagrado«, katero mu celo pobožni župan Štefančič mora odbijati, — ki zahteva za otroke iz drugih šolskih okolišev plačilo v svoj žep, — kmet pa k sreči ni toliko neumen, da bi plačal, — tak rokovnjač v talaru spravlja ljudi k dr. Stepischneggu, o katerem velja samo ena sodba! In župniku Kuneju so dali svetinjo za »štirideset letno zvesto službo!« — To se pravi častiti od cele fare po pravici nespoštovanega oderuha in zatirati v ljudstvu čut za poštenje. Politična oblast se je dala oslepiti s Kunejevim »šolskim očetstvom«, kakšen pa je Kunej v resnici, tega niso poizvedovali in tako tudi niso doznali, kako sodijo o Kuneju celo njegovi duhovni bratje. — Kunej se jih ogiblje. Čas je, da se odpravi ta oderuška pijavka z Gornje Ponikve, kjer stoluje procul ab Jove — procul a fulgure!

— **Predrzni ljudje.** Iz Slovenjegradca se nam piše: Pred nekaj dnevi sta pri nekem nemčurskem zborovanju slovenjegraških nemčurjev tudi dva višja sodnijska uradnika nastopila kot slavnostna govornika. Te njihove govore nočemo natanko objaviti, kajti isti so radi njihove prazne in budalostne vsebine brez posebnega pomena. Najbolj puhlo in smešno je pa bilo to, da sta ta dva sama sebe hvalila, kako da zastopata z vso energijo interese slovenjegraških nemčurjev. Povdarjala sta, da je dolžnost inteligence, posebno pa uradnikov, da skrbijo za to, da ostane Slovenjigradec v nemčurskih rokah. Ali smo res pod pokroviteljem Gleispachom že tako daleč prišli, da se upajo c. kr. uradniki slovensko ljudstvo v javnih lokalih izzivati? Res moramo priznati, da ona dva ces. kr. uradnika zastopata vedno in pri vsaki priliki interese nemčurjev. Kadar se gre proti kakemu Slovencu ali proti kaki slovenski korporaciji, je na mah ves vladni aparat pri delu. Če je pa treba poseči zoper kakega perfidnega nemškutarja, molči se trdovratno in se skuša stvar prikriti. Pisali smo že večkrat obširno o razmerah pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču, pa Gleispach se ne gane, pač pa postajajo razmere slabše. Tisti nemškutarski uradniki, ki gonijo vladni aparat in vzdržujejo slovenjegraško nemškutarstvo, se nam smejejo v pest, kajti čuva jih roka nemške pravice. Pri tem opozarjamo tudi gospoda svetnika Nedveda in pristava Friedla, naj se po javnih lokalih ne poslužujeta izrazov, kakor »windische Eindringlinge«, kajti s takimi izrazi iziva se slovensko ljudstvo, raje naj se učita slovenskega jezika, da bodeta zamogla z izključno slovenskimi strankami tudi slovenske sodne izpiske delati.

— **Zopet eden.** Katoliški konsum v Volčjem gradu pri Komnu je prišel na kant in izdihne v kratkem svojo grešno dušo.

— **Odlikovanja.** Cesar je ukazal, da se naznani stotniku Ivanu Balzarju in nadporočniku Vikt. pl. Krepiu pri pehotnem polku št. 17 najvišje priznanje za njiju požrtvovalno delovanje povodom povodnji na Koroškem. Iz istega razloga so dobili pohvalne dekrete: narednik Jos. Topori**š**, tit. narednik Rud. Jenko, desetnik Josip Maser in prostak Josip Češnovar, vsi pri 17. pešpolku v Celovcu.

— **Odlikovan rojak.** Opernemu pevcu Pogačniku-Navalu je švedski kralj Oskar II. podelil Vasov red prve vrste. 23. t. m. ga je sprejel švedski kraljevič in mu podaril svojo sliko v znak priznanja. Pogačnik odpotuje te dni v Ameriko. Gostoval bo v New Yorku in drugih večjih mestih.

— **Mlekarski shod.** Prve štiri dni tega tedna se vrši na Dunaju shod avstrijskih interesentov za mlekarstvo. Udeležnikov je nad 1000, izmed Slovencev ravnatelj c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc, pa zastopnik postojnske mlekarne. Shod je otvoril včeraj (25 t. m.) dop. poljedelski minister. Nato je sledilo poročilo prof. dr. Adameka o najnovejših živinorejskih nazorih. Najbolj se je pečal z vprašanjem, jeli kaže pri nas uvesti mlekogledska društva ali ne. — Za nas Slovence ni to vprašanje povsem novo. Že lansko leto smo natančneje poročali v gospodarskih novicah našega lista o njem ter dejali, da je mlekogledstvo za živinorejca to, kar je za trgovca knjigovodstvo. — Dasi je bila debata dokaj živahna, vendarle lahko trdimo, da ni bila nič kaj plodna, če že ne naravnost negativna. Prof. Adamek je namreč zavzel stališče, da ne kaže pri nas uvesti mlekogledstva in hotel nekako s preskromnega stališča dokazati svoje mnenje. Dasi je imel v marsičem prav, je končno vendarle prodrlo mnenje, da so mlekogledska društva za živinorejo velikega pomena in da je treba ž njimi tudi pri nas poskusiti s prvimi začetki. V razpravo je posegel tudi ravnatelj Pirc povdarjaje, da bi tudi naš kmet pred vsem potreboval „srajco“, vsled česar naj se mu nudi elemente za povzdigo! Leti niso nič drugega kot izobrazba. Danski kmet ve, da je najboljše maslo dobra šola, vsled česar se je tudi povspel na tako visoko stopinjo. Če se tudi naš kmet najprvo nauči računati, bode lahko napredoval in se tudi oprijel mlekogledstva z uspehom. Popoldne je bilo na vrsti poročilo o mlekarskih razstavah, ki utegne biti za naše mlekarstvo zanimivejše. Natančnejše poročilo nam je zagotovljeno.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Danes se igra prvič v sezoni burka »Njegov dvojnik«. Drastična francoska burka zbuja povsod silen smeh ter je eminentno zabavna. V petek se vprizori prvič v sezoni velika opera G. Meyerbeera »Afričanka«. — V nedeljo popoludne »Brat Martin«, zvečer pa zaradi mnogih pismenih prošenj z dežele »Pot okoli zemlje«. Nadaljnji repertoir obsega za dramo Tolstega »Vstajenje« in Maeterlincka »Monna Vanna«, za opero pa Straussa »Ciganski baron« in Mozarta »Čarovna piščalka«.

— **Za sklad II. vsesokolskega izleta:** G. dr. Ivan Jenko 10 K.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani.** Na popolnoma izmišljeno poročilo nekega tukajšnjega dnevnika smo po odboru Narodne čitalnice v Ljubljani pooblaščeni, pojasniti, da se je že pred novim letom sklenilo v letošnjem predpustu prirediti samo plesne zabave in nobenega sijajnega plesa. Radi tega se na letošnje zabave tudi ne vabi dostojanstvenike.

— **Vstopnice za trgovski ples,** ki bo dne 6. februvarja t. l., dobivale se bodo od četrtka naprej v trgovinah Gričar & Mejač v Prešernovih ulicah in J. Lozar na Mestnem trgu. Obenem opozarjamo dotičnike, ki bi jih bili pri razpošiljanju vabil morda pomotoma prezrli, da vabila pri društvu zahtevajo.

— **Hrvatje za „družbo sv. Cirila in Metoda“!** „Glasbena Matica“ in „Družba sv. Cirila in Metoda“ vabita kot pokroviteljici na veliki koncert s plesom, kojega priredi dne 3. februarja 1904 v veliki dvorani „Narodnega Doma“ v Ljubljani „Mladost“, pevski in tamburaški klub hrv. vseučiliščnikov iz Zagreba, nakorist slovenski „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Vzpored koncerta: 1. F. Hofbauer: „Vniz po matuškě po Volgě. Poje celi zbor. 2. Lisinski-Procházka: Izvod iz opere „Porin“. Izvaja tamburaški zbor. 3. St. Stražnicky: „Dodji zlato . . .“ Za klavir, harmonij in čelo, ožji zbor s tenor-solom (stud. iur. g. Zvonimir Jeretin) in bariton-solom (stud. pharm. g. Lav. Vodvařka). 4. Smetana-Machač: „Dalibor“. Izvaja tamburaški zbor. 5. a) N. Rosenberg-Ružić: „San“. b) A. Nedvěd: „V ljubem si ostala kraji“. Poje ožji zbor 6. Muhvič-Horvat: „Slovenec in Hrvat“. Šopek narodnih pesmi in zborov hrvatskih in slovenskih. Izvaja tamburaški zbor. 7. A. Foerster: „Slovo“. Poje celi zbor. Pevske zbore vodi stud. iur. g. Stanislav Stražnicky, tamburaške zbore stud. iur. g. Marijan Horvat. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Sedeži po 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K se dobivajo od srede naprej v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajni. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Dobu** priredi dne 31. t. m. v prostorih g. A. Detele zimski plesni venček. Ker je društvo revno in se mora deloma samo vzdrževati, ter se celo od strani občine namreč, od katere bi se vendar morala pričakovati pomoč, le prezira, zato upa, da se slavno občinstvo venčka v polnem številu udeleži in s tem zatiranemu, toli potrebnemu društvu pomore na lastne noge.

— **„Bralno društvo“ v Moravčah** priredi dne 2. svečana na korist »Gasilnemu društvu« v gostilniških prostorih »pri Štajgmanu« veselico.

— **Delavsko bralno društvo v Idriji** priredi dne 31. prosinca t. l. veselico v prostorih »Narodne čitalnice«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 40 vin., za neude 60 vin. K mnogobrojni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

— **Električni tok usmrtil delavca.** Iz Hušce se poroča: 22. t. m. popoldne je električni tok usmrtil 20letnega delavca Kuharika, ki je bil zaposlen z mazanjem motorja. Pri tem delu je prišel preblizu električni žici in električni tok ga je zgrabil na levi strani vratu. V kakem položaju se Kuharik nahaja je prvi zapazil inženir Čižek, ki je takoj zaukazal, da se naj izloči električni tok. Ko se je pa to zgodilo, se je Kuharik zgrudil mrtev na tla.

— **Mednarodna panorama.** Kdor še veruje v bajko o papeževem vjetništvu, naj se gre ta teden uverit v panoramo. Razstavljen je samo Vatikan, ki zavzema po pravici celo mesto zase. Videti so vsi notranji prostori, kamor dosedaj ni imel pristopa navaden zemljan. Oj, to vam je bogastvo in krasota! Sam mramor, dragi kipi in sloveče slike, dragocene preproge in takorekoč vse obloženo z dragimi kovinami. Temni drevoredi, umetna jezera, bujni vrtovi, da celo obsežen vinograd, vse to obdaja to »ječo« Petrovega naslednika. V takem jetništvu bi si želel živeti vsak kmet.

— **Iz Novega mesta** se nam piše: Dne 23. t. m. je naša čitalnica priredila s sodelovanjem dolenjskega pevskega društva venček s vsporedom, petje, godba in ples. Ta večer smo sicer pogrešali marsikogar, vendar je pa bil ta venček mnogo bolj obiskan kakor prejšnja, leta ko so imeli frakarji prvo besedo. — Možki zbor dol. pevskega društva zapel je dva zbora prav dobro, s posebno preciznostjo pa se je pela bolgarska davorija, ki se je z isto ognjevitostjo prednašala, kakor je to želel komponist. Na frenetično ploskanje morala se je ponavljati. Tudi vsi trije mešani zbori so se izborno peli in je odboru pevskega društva le čestitati na taeem vspehu. Da ima pri tem seveda največ zaslug naš neumorni in zelo nadarjeni pevovodja g. Hladnik, ki sme s ponosom zreti na sad svojega truda, je umevno. — Po petju zaigral nam je g. Hladnik težavno točko z istim prednašanjem in tehniko, katera se sme pričakovati le od najboljših pianistov. — Potem se je pričel ples, tako živahen kakor že dolgo časa ne in plesalo je prvo četvorko 32, drugo pa 28 parov s čemer je dovolj označena udeležba pri plesu, vmes so v sosedni sobi zbrani pevci zapeli nekaj krepkih zborov in reči se mora, da je bilo vse prav tako, kakor si želimo, saj nas sedaj niso motili nikaki nemški razgovori in tudi frakarji ne. — Želimo si res še v bodoče enakih večerov, kar naj se blagohotno vpošteva pri dotičnih odborih naših narodnih društev.

— **Živinska tehtnica v Trebnjem.** Z novim letom odtvoril je Alojzij Pavlin I. občinski svetovalec posestnik in gostilničar v Trebnjem, privatno živinsko tehtnico zgrajeno po najnovejšim načinu, s predpisanimi vsem veterinarno policijskim zahtevam odgovarjajočimi prostori, in potrjeno od c. kr. okrajnega glavarstva Rudolfovo po odloku z dne 22. aprila 1903. št. 9309.

— **Ob grobu zdravnika Papeža.** Z Jesenic se nam piše: 20. t. m. smo položili k večnemu pokoju truplo ranjega gosp. Franceta Papeža, ki je tukaj kot zdravnik celih 53 let lajšal gorje trpečim občanom. Ljudstvo izgubi z njim premnogo. Vsa občina bode ohranila rajnega v častnem spominu, ker je isti kot zdravnik in človek spajal v svoji osebi vestnost in sočutje v najobilnejši meri. Prišel je ranji g. Papež na Jesenice kot fužinski zdravnik v času, ko so bili lastniki fužin znani Ruardi — in kot tak izvrševal svoj plemeniti poklic tudi še dokaj let v službi kranjske obrtne družbe, naslednice Ruardov. Za letnih 200 gld. se je trudil noč in dan in opravljal svojo službo kot vesten zdravnik-tolažitelj; pa kakšno plačilo je prejel? Na stara leta so ga odslovili brez priznanja in brez zahvale, tako nekako, kot se vrže v stran izžeta citrona. To je rajnega v srce bolelo in mnogokrat je potozil svojim znancem to krivico. Je pač res, nehvaležnost je plačilo sveta, in to resnico je kranjska obrtna družba na rajnkem sijajno dokazala. Sedanji fužinski zdravniki, ki seveda ne smejo biti Slovenci, imajo poleg drugih ugodnosti desetkrat večjo plačo, kot jo je imel rajni — ker je bil slučajno Slovenec, rodom Metličan. Pa saj ima kranjska obrtna družba, ki je kranjska edino le po imenu, še vse polno enakih grehov na vesti; tuji Nemci imajo mastne plače, domačin Slovenec je pa povsod zadnji, posebno če ima toliko značaja, da si upa to javno pokazati. Rajni Papež je bil tudi blizo 30 let železniški zdravnik in je užival kot tak zadnja leta pokojnino, a do pokoja ni prišel, kajti še zadnji dan pred njegovo smrtjo so dohajali k njemu iskat zdravniške pomoči. Kako obče priljubljen in spoštovan je bil, pričal je njegov krasen pogreb, kakeršnih se malo vidi na Jesenicah. Udeležila se ga je vsa tukajšna inteligenca in premnogo domačinov. Bodi mu trajen in časten spomin!

— **Predrzna tatvina** se je zgodila v Trstu in sicer pri belem dnevu in takorekoč pred nosom policije. Neznani tatovi so vlomili v skladišče trgovca Chierinija, odprli siloma njegovo pisarno in odnesli — železno blagajno, v kateri je bilo 5000 kron. Blagajno so našli na stari cesti na Občine, a bila je — izpraznjena. O tatovih ni ne duha, ne sluha.

— **Pot ob gozdnem vrtu na Tržaški cesti** in tudi posebno za vrtom, je tako blatna, da ni moč po isti hoditi. Udira se stopinja tako, da je človek res v nevarnosti. Merodajno mesto prosimo nujno odpomoči, kajti vsak dan večkrat po takem blatu gaziti, je drago, še manj pa prijetno.

— **Pomlad se oglasa** — v tivolskem gozdu že cvete pomladanski žafran (crocus vernus).

— **Neprevidni vozniki.** Hlapec Lovrenc Sterbak, stanujoč na Sv. Petra cesti št. 5, je vozil včeraj dopoludne po Starem trgu tako neprevidno, da je zadel v električni voz, ki je privozil mimo. — Hlapec Anton Zakrajšek, stanujoč v Slomškovih ulicah št. 11, je pustil včeraj na Dolenjski cesti vprežena konja, da sta sama šla po cesti. Med tem je pripeljal električni voz in ker sta bila konja z vozom na tiru električne železnice, je moral voznik električni voz ustaviti.

— **Konj splašil** se je včeraj popoludne na Dolenjski cesti posestniku Francu Pavčiču iz Gotine, občina Grosuplje, in je zdirjal po cesti naprej. Pavčič je padel med vožnjo z voza in ga je konj vlekel kakih 100 korakov daleč, dokler ni priskočil posestnik Josip Mikolič s Hadega in konja prijel in ustavil. Pavčič je zadobil notranje poškodbe. Konj se je bil ustrašil električnega voza.

— **Gospodar je pretepel hlapca.** Janez Babšek, 75 let star hlapec pri Antonu Dolinšku v Podmolniku, je bil od svojega gospodarja in posestnice Marije Lenče v Podmolniku tako tepen, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico. Poškodovan je na glavi in na levi roki.

— **Ponesrečen kolesar.** Na Tržaški cesti je včeraj zvečer neki kolesar padel z bicikelna in se pobil po obrazu. Kolesar je bil vinjen. Mitniški paznik ga je pobral in spravil domov.

— **Semenj.** Dne 25. t. m. bilo je na semenj prignanih 1508 konj in volov, 330 krav in telet, skupaj 1838 glav. Kupčija bila je z govedo kakor tudi s konji prav dobra, ker so prišli po govejo živino Korošci, Nemci in Moravci, po konje pa Lahi.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 13 izseljencev.

— **Izgubljene reči.** Skladiščarjeva žena I. H. je izgubila na poti od »Mestnega doma« čez Vodnikov in Pogačarjev trg, skozi Šolski drevored in čez most do Sv. Petra ceste zlata ubana. — Brivec Rudolf Jurman, stanujoč v Cerkvenih ulicah št. 21, je izgubil 23. t. m. na poti od Starega trga, Pod trančo, čez Jurčičev trg, skozi Čevljarske ulice in čez Breg ter Krakovski nasip srebrno žepno uro. — Na poti od Prešernovih ulic, po Dunajski cesti, po cesti na južni kolodvor do Vodmata je izgubila Jospina Verbičeva, delavka v tobačni tovarni srebrno žensko uro. — Na Kongresnem trgu je izgubila v nedeljo zvečer neka dama temnorujav muf z belimi črtami. — Vratarjeva žena Jožefa Lavrenčičeva, stanujoča na Tržaški cesti št. 12, je izgubila dne 24. t. m. na veselici na starem strelišču zlato verižico z obeskom. — Kuharica Marija Kresó, stanujoča v Gospodskih ulicah št. 15, je izgubila včeraj popoludne v Gospodskih ulicah bankovec za 10 K.

— **Hrvatske vesti.** Bolezen dr. pl. Bresztyenskega se je shujšala ker se je pridružil dosedanji bolezni srca še pljučni katar. — Dr. Josip Derenčin, zdravnik v Križevcih in brat zagrebškega dr. Marijana Derenčina, je umrl v soboto v starosti 55let. — Kmečki nemiri v belovarskem okraju. V Gudovacu se je zbralo 150 kmetov pred občinsko pisarno ter so zahtevali, da se izpusti neki kmet. Prišli so orožniki in pol kompanije vojakov. Prišlo je do spopada ter je bil eden kmet ranjen. Vlada je v skrbeh ter dolži ljudske shode, da podpihujejo ljudstvo. Seveda je to hinavski izgovor za vse krivice, ki jih morajo kmetje prenašati od vladnih organov. — 54 let stari hleb kruha pošlje na vseslovansko razstavo v Peterburg zagrebški pek Zeininger.

— **Najnovejše novice.** — Vatikan štedi. Papežev program o štedenju se v najkrajšem času izvede. Pred vsem se znatno znižajo plače nuncijem, ki so dobivali dosedaj po 40 000 lir letne plače; ravno tako se znižajo plače kardinalom v kuriji. Število orožnikov v Vatikanu se zmanjša ter se jim tudi plače znižajo. Tudi se noben oženjeni orožnik več ne nastavi. V prizadetih krogih že sedaj mrmrajo, da bi le ne napočil — štrajk.

— Požar v Aalesundu. Razun 20 manjših hišic je pogorelo celo mesto. 23 ladij so morali v luki potopiti, da so jih rešili pred požarom. Do 12.000 ljudi zmrzuje napol nagih na prostem. Niti ladje ne morejo priti po nje, ker je pristanišče v ognju. Nemški cesar je poslal pogorelcem 10 000 mark za obleko, dve ladji in brzojavno sočutje. Pod predsedstvom princezinje prestolonaslednikove Lujize se je vstanovil pomožni odbor. Švedsko vojno ministrstvo je poslalo polno ladjo živeža, obleke in 520 šotorov.

— Lvovski župan obsojen. Gališko deželno finančno ravnateljstvo je obsodilo župana dr. Malachovskega zaradi krive napovedi dohodninskih davkov na globo 150 000 K oziroma tri mesece zapora.

— Vojvoda Friderik Anhaltski je umrl včeraj 74 let star.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. januvarja. Dr. Derschatta je imel z nekim urednikom „Oesterr. Volkszeitung“ razgovor zastran znanega njegovega predloga, naj se prizna kroni absolutna in izključna pravica, odločati glede notranje organizacije armade. Derschatta je rekel, da ostro nasprotstvo, na katero je naletel njegov predlog pri njegovi lastni stranki, izvira zgol iz osebnih nagibov. Načelstvo stranke je sklicano na dan 5. februvarja, da v ti stvari odloči. Sicer pa je Derschatta povedal, da ne misli odložiti mandata.

Dunaj 26 januvarja. Ministrski predsednik Körber je bil danes v avdijenci pri cesarju. Ta avdijenca je v zvezi z odločbami, ki se glede na ogrski položaj stori pri jutrišnji avdijenci grofa Tisze.

Dunaj 26. januvarja. Došlo je obvestilo, da rimska kurija v zadevi nadškofa Kohna sploh ne izreče nikake sodbe. Sodba postane namreč nepotrebna, če Kohn prostovoljno odstopi — kar se skoro gotovo zgodi.

Budimpešta 26. januvarja. V parlamentu se je danes razkril velik škandal. Dolži se klerikalnega grofa Zichyja, da je hotel ministrskega predsednika Tisza pokopati s tem, da bi uprizoril veliko protidinastično demonstraciio. Posredovanjem necega doslej še neznanega človeka je najel nekega Arpada Karhordo in mu zagotovil 2000 kron, če s 500 ljudmi vprizori v kraljevskem dvoru proti cesarju naperjeno demonstracijo. Domonstrantje bi bili morali biti ovenčani s plavicami in bi morali klicati „eljen Hohenzollern“. Klerikalci pravijo, da je ta obdolžitev neosnovana.

London 26. januvarja. Trije ministri hočejo odstopiti zaradi konflikta z ministrskim predsednikom Balfourom.

Poslano.*

Z ozirom na poziv tukajšnjega (?) dopisnika v „Slovenskem Narodu“ št. 16 javlja podpisani krajni šolski svet, da nima prav nobenega povoda odgovarjati ali dajati račun brezimnemu „Slovenčevemu“ dopisniku na sumničenje v gospodarstvu, ker je to sumničenje sicer nesramno in podlo, a prenizkotno in neumno. Tudi ne objavimo gotovih razglasov in ne pojasnimo dotičnih razmer z ozirom na neko osebo, ki bi bila s tem močno kompromitovana, čeprav je, kakor domnevamo, v ozki stiki s „Slovenčevim“ dopisnikom. Le v skrajnem slučaju odbijemo obrekovanje in opravljanje z obelodanjenjem — resnice.

Krajni šolski svet v Št. Rupertu
dne 23. prosinca 1904.

Za predsednika:
A. Lunaček.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crême

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 26. januvarja 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2% majeva renta	100·7	100·90
4·2% srebrna renta	100·65	100·85
4% avstr. kronska renta	10 0·7	10 ·90
4% „ zlata „	120·65	120·85
4% ogrska kronska „	99·05	99·25
4% „ zlata „	118·90	119·10
4% posojilo dežele Kranjske	100·—	100·75
4½% posojilo mesta Spljet	100·—	100·—
4½% „ „ Zader	100·—	100· -
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	101·—	101·90
4% češka dež. banka k. o.	100·—	101·—
4% „ „ „ ž. o.	100·—	101·—
4½% zst. pisma gal. d. hip. b.	101·75	102·35
4½% nešt. kom. k. o. z 10% pr.	107·—	108·—
4½% zast. pisma Innerst. hr.	101·—	102.—
4½% „ „ ogrske cen. dež. hr.	100·50	101·50
4½% z pis. ogr hip. ban	100·20	101·20
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100·—	101·—
4½% obl. češke ind. banke	100·50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98·5	
4% prior. dol. žel.	99·50	100·50
3% „ juž. žel. kup. 1/1 1/7	305·40	307 40
4½% avst. pos. za žel. p. o.	101·-	101·65
Srečke.		
Srečke od l. 1854	185 —	195·—
„ „ „ 1860 1/5	185 50	187·50
„ „ „ 1864	256·—	260·—
„ tizske	163·	165·—
„ zem. kred. I. emisije	294·—	300 —
„ „ „ II. „	287·—	292 —
„ ogr. hip. banke	268·	271 50
„ srbske à frs. 100 —	92·—	95·
„ turške	133·40	134·40
Basilika srečke	21·—	22·—
Kreditne „	464·—	474·—
Inomoške „	83·—	87·—
Krakovske „	80·—	84 50
Ljubljanske „	70·—	74·—
Avst. rud. križa „	54·75	55·75
Ogr. „ „ „	28·50	29 50
Rudolfove „	65·—	68·—
Salcburške „	78·—	82·—
Dunajske kom. „	513·—	524·—
Delnice.		
Južne železnice	83·—	84·—
Državne železnice	671·75	672 75
Avstr.-ogrske bančne delnice	16 6·—	1616·—
Avstr. kreditne banke	673·25	674·25
Ogrske „ „	768·—	769·—
Živnostenske „	252·—	253·—
Premogokop v Mostu (Brüx)	681·—	683·—
Alpinske montan	425·25	426 25
Praške žel indr. dr.	19 0·—	1920·—
Rima-Murányi	483·—	485·—
Trbovljske prem. družbe	392·—	398·—
Avstr. orožne tovr. družbe	472·—	478 —
Češke sladkorne družbe	155·—	157·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·36	11·40
20 franki	19·06	19·08
20 marke	23·42	23.49
Sovereigns	2 94	24·02
Marke	117·07	117·27
Laški bankovci	95·25	95·40
Rublji	252·75	253·25
Dolarji	4·84	5·—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 26. januarja 1904.

Termin.			
Pšenica	za april	za 50 kg	K 7·85
„	„ okt. 1903	„ 50 „	„ 7·66
Rž	„ april	„ 50 „	„ 6·61
Koruza	„ maj 1904	„ 50 „	„ 5·31
Oves	„ maj	„ 50 „	„ 5·50

Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Jan.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
25.	9. zv.	743 4	— 2 6	sl. szahod	oblačno
26.	7. zj.	743 1	— 3 8	sl. jug	oblačno
„	2. pop.	742 5	— 3 0	sl. jug	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: —3 2°, normale: —2·1°. Mokrina v 24 urah: 0 0 mm.

Več stanovanj

se odda s 1. majem **na Dolenjski cesti št. 4** (pri dolenjski mitnici).
Natančneje se izve pri lastniku v gostilni Mihhaela Majcen 214—3

Lovski pes

prepeličar, temnorujav, kratkodlak, 3 leta star, sliši na ime „Baldour“ se je izgubil, ali pa je bil morda po kakem tujcu odpeljan. Imel je usnjat zavratnik in pasjo znamko. Kdor o tem kaj izve, naj to blagohotno naznani v pisarni **puntigamske zaloge, Marije Terezije cesta 16.** 265—1

Poskusite

Varstvena znamka.

pristni rastlinski liker **„Florian“**

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Ogreva in oživlja telo,
Budi tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik: 5—20
EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.
Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Doktor juris

izvežban v vseh odvetniških in notarskih poslih, z večletno prakso, želi vstopiti v ljubljanski odvetniški ali notarski pisarni 268

kot koncipijent.

Prijazne ponudbe pod **M. V. 26** na upravništvo »Slov. Naroda«.

Urarskega **pomočnika** sprejme takoj 267—1
H. SUTTNER v Kranju.

Stanovanje

z jedno sobo, kuhinjo in drvarnico **se takoj odda v Prulah, Privoz štev. 10.** 252—2

Mednarodna panorama.

v Ljubljani — Pogačarjev trg.
Fotoplastični umetni zavod I. vrste.

Od nedelje, 24. januarja 1904 do sobote, 30. januarja 1904:

Znamenitosti VATIKANA.

Njega Svetost papež Leon XIII. je meseca maja l. l. osrednjemu ravnatelju tega zavoda, dvornemu založniku A. Fuhrmannu, priznal izobrazne namene mednarodne panorame s tem, da mu je dovolil za bogato zbirko te panorame posneti slike tudi zasebnih sob v letnem dvorcu, ki so sicer javnosti strogo zaprte, tako slike krasnih Borgijskih galerij, Vatikanskih vrtov itd.

Serija 40 vin. Otroci 20 vin.
6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem
(269) ravnateljstvo.

Prostorna delavnica in malo stanovanje

v sredini mesta se da takoj ali pozneje **v najem.**
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 86—6

Parni motor

za 2 konjski sili, v dobrem stanu, se prav po ceni **proda.** 266—1
Leop. Tratnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 27.

„Škrat“ 115—12

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Spomini na Prešérna

Spisala Ernestina Jelovšek.

Katerega Slovenca ne bi zanimala ta knjiga! Pesnik-Prešeren, človek-Prešern je gotovo najmarkantnejši pojav v našem narodu v XIX. stol. Pa dočim so nam prvi naši kritiki-estetiki ocenili in pojasnili ter končno pokazali pravo vrednost Prešernove poezije, nam je bila oseba in življenje pesnikovo zavito v nekak meglen mitus, ki nam je kazal Prešerna sedaj v skoro preveč svetlih, sedaj zopet v pretemnih slikah. In vendar je bil le človek! „Homo sum“ velja tudi o pesnikih vseh narodov. S tu poudarjenega stališča je presojati to knjigo, ki nam je najbolj avtentičen dokument o Prešernu, saj jo je napisala — njegova hči.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja v Ljubljani.
Cena broš. 2 K, po pošti 2 K 10 h, elegantno v platno vez. 3 K 40 h, po pošti 3 K 60 h. 2—11

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini mešanega blaga želi sedanje mesto premeniti.
Ponudbe pod **„Trajen št. 1000“** na upravništvo „Slov. Naroda“. 242—2

Išče se veliko nemeblovano sobo

v bližini novega mostu za takoj.
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 253—3

Spreten 238—3
krojaški pomočnik in učenec
se takoj sprejmeta.
Ponudbe na naslov: **Al. Kos,** krojaški mojster **v Trbovljah.**

Ne plačujte 100 K ali še več ker dobite za gotov denar pri že od l. 1870 obstoječi firmi **M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX/1, Berggasse 3,** s petletno pismeno garancijo visok Singerjev šivalni stroj popolnoma dovršene konštrukcije, ki šiva lahko in brez hrupa z vsemi najnovejšimi zboljšavami po nastopnih nizkih tovarniških cenah: Singerjev družinski ročni šivalni stroj **42** K, stroj, ki se goni z nogo z eleg zapiralom **49** K. Singerjev stroj z okr. čolničkom, močno delo z eleg. pokrovcem le **78** K ravnotak za moške in vojaške krojače **95** K, Central-Bobbin kompl **90** K. Stalne, gotove cene. 15 K takoj, ostanek po železničnem povzetju. Premnogo priznanj in naročil je na ogled. Cenik zastonj. 6

Restavracija „Narodni dom“

Nizke cene
Dobra kuhinja
Pristna vina
Točna postrežba

Za obilen obisk se priporoča
87—15 Ivan Kenda.

Albert Moser
trgovec
Ljubica Moser *rojena* **Kompare**
poročena.
Javornik. *Samobor.*
(233)

Ces. kr. avstrijske **državne železnice**

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj. čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr. Linc, Budjevice. Plzen Marijine vare Heb, Francove vare. Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE Osobni vlaki Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3 uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Išl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago direktni vozovi I in II. razr.) Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4 uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8 uri 35 m zvečer istotako. ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7 uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri in odhoda je označen po srednjeevropejskem času, ki je za 8 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Dvoje stanovanj

s tremi sobami in pritiklino
odda se za 1. februvar leta 1904
v novi stavbi
„Národne Tiskarne“
v Knaflovih ulicah.

Pojasnila daje **Jos. Lavrenčič,** upravni odbornik v „Národni Tiskarni“ ali pa na **Dunajski cesti 31** (pisarna mest. užit. zakupa).

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
V novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po 4½%
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304—77)
Posojila po 5% in po 5¼%.
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoludne in od 3.—4. ure popoludne.
Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fondi: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000 000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovansko-narodno upravo. 3—10
Vsa pojasnila daje.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši **v Gospodskih ulicah štev. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.